

Asia: VN/1364/2021

Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista yleisesti?

Strategian tavoitteet ovat laajat, perustellut ja tavoitteelliset. Toimenpidelinjauksissa on strategiaa luontevasti edistäviä linjauksia teoreettisella tasolla esitettyinä. Strategian jalkauttaminen konkreettisiin toimenpiteisiin ja käytännön tekemisen tapoihin jää avoimeksi. Sinänsä on hyvä, että strategian tekemiseen on havahduttu lähes yhtäaikaisesti kuin muissakin eurooppalaisissa valtioissa.

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista oman toimialanne tai tehtävänne näkökulmasta?

Tavoitteita pystytään edistämään ja niihin mahdollisesti voidaan päästä, jos tarvittavien toimenpiteiden resurssointi on kohdallaan. Resurssit ovat kuitenkin minimitasolla ja käytännön työtä toteutetaan sekä henkilöstön että talouden suhteen niukkuudessa. Toisaalta osaamisen jakautuminen alueellisesti epätasaisesti voi myös tulevaisuudessa vaikuttaa negatiivisesti asioiden etenemiseen. Jos saadaan rahoitusta toimenpiteisiin, muttei osaavaa työvoimaa voi kehittyminen hidastua ja estyä.

Kommenttinne lukuun 5.1

Luvun 5.1. tavoitteisiin pääsemisessä on paljon työtä ja edellyttää ainakin osittain ymmärryksen vahvistamista ja ajatteluntavan muutosta sekä yksilöissä että yhteisöissä. Muutokset asenteissa ovat usein hitaita ja alueellisia eroja kulttuuriperintöön suhtautumisessa on paljon.

Kommenttinne lukuun 5.2

Kulttuuriperinnön säilyttämistä käsiteltäessä keskeisin asia on taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen. Jotta kulttuuriperintöstrategia toteutuu kansallisesti yhdenmukaisesti, tulee löytää kehittäviä ja positiivisia tapoja kannustaa strategiaa edistäviin toimenpiteisiin ja käytäntöihin ja mitata keskeisten käytännön toimenpiteiden toteutumista. Toimijoille tulisi löytyä henkistä ja taloudellista selkänajaa ja käytännön keinoja, joilla erilaisista lähtökohdista toimivat toimijat pystyisivät kehittämään strategiaa suuntaisesti. Niihin toimenpidelinjaukset eivät ota tässä vaiheessa kantaa vaan kokonaisuus säilyy teoreettisella tasolla.

Kommenttinne lukuun 5.3

Säilyttämisen ja digitaalisuuden haasteet ja kehittyminen ovat keskeisiä asioita paitsi tulevaisuudessa niin nykyisyydessä. Kaikkia mahdollisuuksia ei todella ole hyödynnetty ja pienen toimijan näkökulmasta on jo valtava työsarka itse aineistojen digitoinnissa, mutta myös digitaalisen kehityksen kintereillä pysymisessä. Miten varmistetaan tiedon säilyminen, kun keskeiset järjestelmät lakkaavat olemasta ja tarvitaan uusia ja uusia saadakseen edellytetään asiantuntemusta ja investointihalua ja -kykyä. Oikea-aikainen siirtyminen uusiin järjestelmiin sekä taloudellisten investointien että ylläpidon resurssien varmistaminen ja ammatillisen henkilöstön riittävyys ovat arkea kuormittavia ja keskeisiä kysymyksiä tässä hetkessä. Kehitysloikan mahdollistamiseen tarvitaan selkeää toimenpidepalettia, joissa huomioidaan tavoitteiden ohella käytännön todellisuus.

Kommenttinne lukuun 5.4

Erittäin keskeinen ja tärkeä osa-alue. Kulttuuriperintöön liittyvien palvelujen tulee kehittyä ja olla hyvällä tasolla, jotta yritystoiminta voi saada niistä vetoapua omaan toimintaansa tai päinvastoin. Tasapainon luominen ja sen saavuttaminen on erittäin haastavaa ja vaatii sitkeää ja määrätietoista tahtotilaa sekä yksityisissä organisaatioissa että julkisessa päätännässä. Yritystoiminnan innovaatiot ja kulttuuriperintö ovat molempisuuntainen mahdollisuus ja voimavara. Liiketaloudellisen toiminnan mittakaavan suhteen tulee myös tunnistaa ja määritellä kullekin kulttuuriperinnölle kestävän hyödyntämisen taso.

Mikä on näkemyksenne strategian yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista?

Strategian tavoitteiden toteutuessa onnistuneesti ja laaja-alaisesti vaikutukset ovat merkittäviä.

Mahdolliset muut strategiaehdotusta koskevat huomionne.

Strategiaa on valmisteltu laajalla asiantuntija- ja osallistujajoukolla. Voidaan olettaa, että asiakirja on koostettu huolella ja perusteellisesti käytettyyn aikaan ja resursseihin nähden.

Strategian valmistumisen jälkeen on tarkoitus laatia erillinen toimeenpanosuunnitelma. Pidättekö tätä tärkeänä? Jos kyllä, niin miksi?

Erillisen toimeenpanosuunnitelman laatiminen on tärkeää. Strategian sisältämät toimenpidelinjaukset eivät riitä toimeenpanemiseen. Toimeenpanosuunnitelman tulisi olla vaiheittainen ja tunnistaa olemassa olevat rajat nykytoimijoiden toiminnassa. Eivät taloudelliset eivätkä henkilöresurssit lisäänty tasaisesti eivätkä välttämättä riittävästi strategian asettamiin tavoitteisiin nähden. Kulttuurisia toimintatapoja ja asenteita on hidasta muuttaa ja kehittää.

Millaisia osallistamisen tapoja haluaisitte toimeenpanosuunnitelman laatimisessa käytettävän?

Kyselyt ja webinaarit.

Millaisena näkisitte oman tai edustamanne tahon roolin strategian toimeenpanossa?

Kaupunkiorganisaatio on keskeisessä asemassa kulttuuriperintöasioissa. Samoin museo toimii kulttuuriperintöasioissa laaja-alaisesti. Molempien rooli on keskeinen strategian jalkauttamisessa.

Kiviniemi Heikki
Kankaanpään kaupunki/sivistyskeskus

Vainio Kati
Kankaanpään kaupunki - Sivistyskeskus